

Trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse (2018-2021)

Ny teknologi og globalisering ændrer vores hverdag og arbejdsliv med stor hastighed. Arbejdsmarkedet og de krav, der stilles til medarbejdere, offentlige arbejdspladser og private virksomheder, forandrer sig. Men forandringerne giver også nye muligheder for, at flere kan komme trygt ind i fremtiden. Det er afgørende, at vi som samfund griber de nye muligheder: Arbejdsstyrken skal have bedre adgang til at omstille sig og være rustet til at klare udfordringerne på arbejdsmarkedet og virksomhedernes behov for kompetencer. Mere kompetente medarbejdere styrker den enkeltes beskæftigelses- og udviklingsmuligheder og virksomhedernes konkurrenceevne. Og det danske samfund. Vi skal handle i tide.

Forandringerne på arbejdsmarkedet sker i dag på en måde, vi ikke har kendt tidligere, og i et omfang, som berører stort set alle dele af vores samfund, brancher og mange job – fra ufaglærte til højtuddannede. Det skaber nye vilkår for virksomheder og medarbejdere i den offentlige og private sektor og stiller samtidig store krav til den enkelte. Mange kan være bekymrede for deres dagligdag, deres jobmuligheder og deres fremtid. Vi skal have modet og kompetencerne til at imødekomme disse krav og gribe de muligheder, som udviklingen på arbejdsmarkedet fører med sig.

For at Danmark kan konkurrere i fremtiden, er det vigtigt, at vi løbende får skabt, tiltrukket og udviklet levedygtige og succesrige virksomheder, som kan skabe vækst og nye arbejdspladser. Det er tilsvarende vigtigt, at den offentlige sektor er velfungerende og effektivt leverer service og tilbud til borgere og virksomheder.

Et fleksibelt arbejdsmarked og en arbejdsstyrke med de rette færdigheder, viden og kompetencer er en afgørende forudsætning for at kunne imødekomme kravene på fremtidens arbejdsmarked. Adgangen til medarbejdere med de rette kompetencer er ligeledes af central betydning for virksomhedernes konkurrencekraft. Derfor er det vigtigt, at det danske voksen-, efter- og videreuddannelsessystem bidrager til den løbende kompetenceudvikling, som er af helt central betydning for virksomhedernes produktivitet, kvalitet og konkurrenceevne, kvalitet i den offentlige sektor og trygge rammer for lønmodtagerne.

I Danmark har vi historisk været gode til at udnytte de muligheder, som teknologien og globaliseringen har budt os. Den teknologiske udvikling har medført stigende produktivitet, og Danmark har formået at tilpasse sig og skabe nye jobs i forlængelse af dette.

Her spiller det danske voksen-, efter- og videreuddannelsessystem en vigtig rolle. Systemet giver voksne mulighed for at opnå grundlæggende færdigheder, at tage en erhvervskompetencegivende uddannelse og at opkvalificere sig løbende eller

skifte spor i takt med, at der efterspørges nye kompetencer på hele arbejdsmarkedet, så den enkeltes kompetencer ikke bliver forældede. Voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet er således med til at sikre, at offentlige og private virksomheder har adgang til kvalificeret arbejdskraft, og at arbejdsstyrkens kompetencer er på omgangshøjde med de forandringer, der sker på arbejdsmarkedet.

---0---

I Danmark har vi et godt udgangspunkt. Vores voksen-, efter- og videreuddannelsessystem er veludbygget, og danskernes deltagelse i voksen- og efteruddannelsesaktiviteter er blandt de højeste i OECD.

Alligevel er der behov for ændringer, der sikrer en målrettet og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelsesindsats af høj kvalitet. Både virksomheder og medarbejdere skal opleve et tilgængeligt og relevant uddannelses tilbud, som tilskynder til, at de, der har behov for voksen-, efter- og videreuddannelse, gør brug af systemet. Der er en række udfordringer i det nuværende voksen-, efter- og videreuddannelsessystem:

- PIAAC-undersøgelsen (OECD) fra 2013 pegede på, at knap 600.000 voksne danskere har utilstrækkelige basale læse- og skrivefærdigheder.
- På erhvervsrettet og videregående offentlig VEU er aktiviteten faldet over de seneste år. Både virksomheder (offentlige og private) samt den enkelte medarbejder kan motiveres til øget kompetenceudvikling bl.a. gennem et styrket og mere sammenhængende og fleksibelt voksen- og efteruddannelsessystem.
- Udbydere af arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), har begrænset økonomisk incitament til at udbyde AMU, da de isoleret set har underskud på afholdelsen af AMU-kurser. Dette påvirker forsyningssikkerheden og kvaliteten af AMU.
- Det er i dag en udfordring at skabe sammenhæng i VEU-systemet på tværs af uddannelsesniveauer, særligt i forhold til adgang og vilkår til videregående VEU, hvilket bl.a. indebærer, at den enkelte medarbejders reelle kompetencer ikke i tilstrækkelig grad bliver anerkendt i uddannelsessystemet.
- På udbudssiden har VEU-centrene haft vanskeligt ved at skabe den fornødne koordinering blandt institutioner, som skulle give et større overblik over mulighederne og vejene til efteruddannelse.

Der er således behov for at modernisere og fremtidssikre vores voksen-, efter- og videreuddannelsessystem, så medarbejdere kan udvikle deres kompetencer og bevare fodfæste på arbejdsmarkedet, og danske virksomheder og den offentlige sektor kan rekruttere medarbejdere med de relevante kompetencer. Det er en forudsætning for vores fælles velstand og velfærd. Det er dermed både et spørgsmål om arbejdsmarkedets behov for kvalificeret arbejdskraft, den enkelte lønmodtagers fremtid og samfundsøkonomien. Derfor er det en fælles opgave og et fælles ansvar.

Med denne aftale er regeringen og arbejdsmarkedets parter enige om en række initiativer, der skal sikre et stærkere voksen-, efter- og videreuddannelsessystem, så vi som samfund kan indfri vores mål om høj velstand og gode muligheder for livslang læring. Disse initiativer skal bidrage til at sikre, at virksomheder og medarbejdere har adgang til en stærk, målrettet, overskuelig og mere fleksibel voksen-, efter-, og videreuddannelsesindsats. Samtidig skal private og offentlige arbejdspladser og medarbejdere motiveres til opkvalificering og omstilling i overensstemmelse med den enkeltes og arbejdsmarkedets skiftende behov. Virksomhedernes fokus på kompetenceudvikling ser ud til også at påvirke medarbejdernes motivation for at deltage i VEU.

Med denne aftale er det intentionen, at kvaliteten i det offentlige voksen-, efter- og videreuddannelsessystem forbedres, at udbuddet gøres mere fleksibelt og at der er samfundsmæssig effekt af indsatsen. Det er ligeledes ambitionen, at såvel medarbejderes motivation for deltagelse i voksen-, efter- og videreuddannelse som virksomhedernes efterspørgsel efter og tilfredshed med offentligt udbudt voksen-, efter- og videreuddannelse øges. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er således enige om, at det er vigtigt, at udviklingen på voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet følges nøje i de kommende år. Det gælder både den samlede aktivitet og indsatsen på de aftalte delområder.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter har i fællesskab et ansvar for at stille et stærkt voksen-, efter- og videreuddannelsessystem til rådighed.

Staten har til opgave at sikre grundlaget for, at alle på arbejdsmarkedet har gode grundlæggende færdigheder, herunder at sikre et udbud af formelt kompetencegivende uddannelser på alle niveauer af høj kvalitet og med et relevant indhold for arbejdsmarkedet. Staten og det offentlige spiller endvidere en central rolle i voksen-, efter- og videreuddannelsesindsatsen, som er en del af den samlede flexicurity-model.

Den enkelte skal med udgangspunkt i mulighederne for uddannelse sørge for løbende at udvikle sine kompetencer og være kompetent hele livet. Tilsvarende er det de offentlige og private virksomheders opgave at understøtte udviklingen af medarbejdernes kompetencer i overensstemmelse med virksomhedernes behov. Arbejdsmarkedets parter har et vigtigt ansvar for at øge motivationen og stimulere virksomheder og lønmodtageres efterspørgsel efter voksen-, efter- og videreuddannelse, særligt for de grupper, som er mindst motiverede for at deltage.

Et styrket, sammenhængende og mere fleksibelt voksen- og efteruddannelsessystem

Én indgang til voksen- og efteruddannelsestilbuddene

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at adgangen til viden om mulighederne i voksen- og efteruddannelsessystemet samt muligheden for at tilmelde sig kurser skal gøres lettere tilgængelig. Både enkeltpersoner og virksomheder vil opnå at få et større overblik over udbuddet af VEU, hvis oplysningerne er samlet ét sted, og det vil fra et brugerperspektiv blive opfattet som enklere, at man kan søge oplysninger via én national platform.

Dette gælder ligeledes ansøgning og udbetaling af VEU-godtgørelsen, som i dag er karakteriseret ved høj kompleksitet og en oplevelse af, at det er administrativt tungt for virksomhederne at søge om og modtage godtgørelsen.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

1. Der skal etableres en national platform, der samler alle typer af offentlige VEU-tilbud. Platformen vil være en videreudvikling og teknisk opgradering af efteruddannelse.dk. Udbuddet af og tilmelding til kurser på alment, erhvervsrettet og videregående niveau bliver tilgængeligt på den nye portal. Dertil vil det være muligt at ansøge om VEU-godtgørelse direkte fra portalen ifm. tilmelding til kurser, *jf. pkt 3*. For videregående VEU vil portalen indeholde links til lokale tilmeldingsfunktionaliteter samt link til SVU-ansøgningsmodul.
2. Når de forudsatte udskiftninger af studieadministrative systemer på Uddannelses- og Forskningsministeriets område er fuldt gennemført, vil tilmelding til videregående VEU og ansøgning om SVU blive integreret i platformen. Tilmelding til videregående VEU og ansøgning om SVU tilstræbes at være fuldt integreret på platformen i 2020.
3. Administrationen af VEU-godtgørelsen skal samles i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB) for at opnå enkelhed og større faglig bæredygtighed. AUB administrerer således allerede i dag lønrefusionsordningen på praktikpladsområdet samt indbetalingerne af VEU-bidrag. Med samlingen af administrationen i AUB gennemføres en forenkling af hele ansøgnings- og udbetalingsprocessen, så man fremadrettet kan ansøge om VEU-godtgørelse og befordring i samme arbejdsgang som tilmelding til kurset. Omlægningen til en forenklet administration finansieres af et statsligt etableringstilskud. Udgifterne til drift og vedligehold fremadrettet finansieres indenfor en ramme på 5 mio. kr. årligt.

4. A-kasserne vil fortsat have adgang til data om deres egne medlemmers forbrug af VEU-godtgørelse under hensyntagen til databeskyttelsesreglerne. Øvrige interessenter vil kunne tilgå generelle data om forbrug af VEU-godtgørelsen via det foreslåede nye VEU-datavarehus, jf. pkt. 20.
5. Reglen om, at der kun kan udbetales VEU-godtgørelse for maksimalt 7,4 timer pr. dag, afskaffes. Dette sker som led i at skabe en forenkling og smidiggørelse af reglerne.

Styrkelse af basale færdigheder

Stærke basale færdigheder er fundamentet for løbende at kunne tilegne sig ny viden og opkvalificering. PIAAC-undersøgelsen (OECD) fra 2013 viser, at mange voksne danskere har utilstrækkelige basale færdigheder i forhold til læsning, skrivning, regning og problemløsning med it. Dette skaber udfordringer i et samfund, hvor de opgaver, der skal løses på arbejdspladserne, har en stigende grad af kompleksitet, og der stilles øgede krav til blandt andet skriftlighed og digitale færdigheder. VEU skal således fremadrettet i langt højere grad end i dag understøtte, at der sker et markant løft af de basale færdigheder i arbejdsstyrken.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

6. Det eksisterende tilbud for Forberedende Voksenundervisning (FVU) udvides med fagene FVU-digital og FVU-engelsk, der udbydes som virksomhedsrettede forløb og målrettes ansatte, der har behov for styrkede basale færdigheder inden for it og engelsk i relation til deres jobfunktion.
7. Der skabes klare retningslinjer for gennemførelse af fællesscreeninger på virksomhederne i forhold til FVU. Med en styrket anvendelse af fællesscreeninger kan virksomhederne systematisk og enkelt kortlægge behovet for opkvalificering af de basale færdigheder hos medarbejderne.
8. Deltagerbetalingen på AMU-dansk og AMU-matematik fjernes permanent for kursister, der i kombination hermed tager et andet AMU-kursus med henblik på at styrke indsatsen i forhold til de basale/almene kompetencer i det erhvervsrettede VEU-system. Udviklingen i aktivitet og forbrug på disse kurser følges særskilt.
9. For at styrke anvendelsen af den offentlige VEU-aktivitet etableres en op-søgende indsats, der er målrettet udfordringen på det danske arbejdsmarked; udbredt mangel på almene kompetencer hos en del af lønmodtagerne og kommende mangel på kvalificeret arbejdskraft. For at løse disse to hovedudfordringer afsættes der i aftaleperioden en pulje på 25 mio. kr. årligt. Støtten ydes til parternes overenskomstaftalte uddannelsesinitiativer, eller i øvrigt til en aftalt koncentreret op-søgende indsats med det formål at få flere virksomheder til at arbejde systematisk med styrkelse af almene færdigheder (læse- og regnefærdigheder, ordblindhed samt færdigheder i pro-

blemløsning med it) og efteruddannelse af medarbejdere uden en formel erhvervskompetencegivende uddannelse. Det opsøgende arbejde finansieres af råderummet i forbindelse med håndtering af VEU-opsparingen i den pågældende periode. Ved periodens udløb evalueres initiativet. Evt. uforbrugte midler ved aftalens udløb i 2021 indgår i drøftelserne om den udisponerede del af VEU-opsparingen.

10. Arbejdsmarkedets parter har bl.a. senest med overenskomstfornyelsen i 2017 i en række overenskomster omfattende hovedparten af de fuldtids-beskæftigede lønmodtagere på det private arbejdsmarked gældende 2017-2020 aftalt initiativer om iværksættelse af en ”opsøgende uddannelseskonsulenttjeneste” eller lignende initiativer. Denne tjeneste skal fx yde sparing omkring uddannelsesplanlægning og hjælp med tilmelding til uddannelse og hjemtagning af godtgørelse samt støtte fra kompetencefonde. For at understøtte og udbrede aftalte initiativer om en styrket uddannelsesindsats kan puljen afsat i pkt. 9 supplere overenskomstparters aftalte støtte til opsøgende uddannelsesarbejde på overenskomstområder, hvor parterne i fællesskab gennemfører konkrete initiativer. Støtten ydes som medfinansiering af projekter i forholdet 1:1. Der kan ydes projektstøtte i form af medfinansiering af dokumenterede omkostninger til ansættelser af yderligere opsøgende uddannelseskonsulenter, informationsmaterialer, projektorganisering (lønudgifter) samt støtte til afholdte kampagner og konferencer. Støtten kan således både ydes til påtænkte initiativer på overenskomstområder, hvor parterne allerede har aftalt en styrket indsats, såvel som til områder, hvor parterne fremadrettet bliver enige om fælles initiativer.
11. Indsatsen følges løbende ved at måle antallet af FVU-fællesscreeninger. Overvågningen af iværksatte FVU- eller OBU-forløb er nødvendig mhp. at følge udviklingen i forhold til opkvalificering af antallet af personer med utilstrækkelige basale færdigheder. Monitoreringsopgaven forankres som led i den nationale vidensopsamling om basale færdigheder.
12. Det er vigtigt at følge den fælles indsats med at styrke danskernes basale færdigheder. Regeringen og arbejdsmarkedets parter vil løbende følge udviklingen i forhold til voksne med utilstrækkelige basale færdigheder. Til dette formål gennemføres der hvert tredje år en undersøgelse af en repræsentativ del af den voksne befolknings dansk- og regnefærdigheder. Undersøgelsen vil bygge på eksisterende prøver som er kvalitetsgodkendt af Undervisningsministeriet. Første undersøgelse gennemføres i 2018. Herefter undersøges det, om der kan fastsættes et relevant måltal, som der kan følges op på ved den anden undersøgelse, der gennemføres i 2021. Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at det er et mål, at basale færdigheder blandt den voksne befolkning er forbedret i 2021 sammenlignet med 2018.

13. Der gennemføres en national vidensopsamling i forhold til almen VEU (FVU og OBU) med henblik på at skabe et overblik over den foreliggende viden og undersøge, hvordan man kan stimulere efterspørgslen efter og motivationen for almen VEU. Regeringen og arbejdsmarkedets parter vil løbende følge udviklingen i forhold til voksne med utilstrækkelige basale færdigheder og deres brug og udbytte af almen VEU, jf. punkterne ovenfor.

Hurtigere kursusudvikling på videregående VEU

Der er behov for en hurtigere reaktionsevne i forhold til at udvikle kurser i det videregående voksen- og efteruddannelsessystem, som modsvarer arbejdsmarkedets behov. I dag opfattes processen omkring udvikling af uddannelser som langsom og sammelig, hvilket kan være en barriere for brugen af videregående VEU.

Fagspecifikke kurser på videregående niveau bidrager til at afhjælpe udfordringen med den længerevarende udvikling af nye uddannelser. Brugen af fagspecifikke kurser har dog ikke et tilstrækkeligt stort omfang, hvilket til en vis grad beror på, at der ikke er en tydelig anerkendelse mellem fagspecifikke kurser og formelle deltidsuddannelser.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

14. Der skal gives mulighed for at oprette særskilte moduler på ned til 5 ECTS-point uden for eksisterende deltidsuddannelser på videregående VEU med henblik på at forbedre reaktionsevnen i forhold til nye kompetencebehov på arbejdsmarkedet.
15. Der etableres en fast meritpraksis for fagspecifikke kurser ind i deltidsuddannelser, så anerkendelsen af de fagspecifikke kurser styrkes. Den nye meritpraksis evalueres efter to år.

Øget brug af realkompetencevurderinger

Arbejdsmarkedet bliver i stigende grad specialiseret, og medarbejderne opnår ofte et fagligt niveau inden for deres område, som ligger ud over deres formelle uddannelsesniveau. Der er således store potentialer i, at alle uanset uddannelsesniveau har mulighed for at blive realkompetencevurderet i forhold til det formelle voksen- og efteruddannelsessystem, herunder at få merit og modtage anerkendelse for allerede erhvervede kompetencer.

Anerkendelse af kompetencer styrker den studerendes motivation for voksen-, efter- og videreuddannelse, eftersom det muliggør adgang til relevante uddannelsesaktiviteter og kan bidrage til afkortning af efterfølgende kursus- og uddannelsesforløb.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

16. Der etableres sektorfælles digitale redskaber til erhvervsakademiernes og professionshøjskolernes brug af realkompetencevurderinger. Disse skal understøtte en øget brug af realkompetencevurderinger af kursister, der ønsker at anvende de erhvervede kompetencer i en akademi- eller diplomuddannelse, ligesom der etableres fælles retningslinjer for realkompetencevurderinger, som skal understøtte en professionaliseret og mere systematisk anerkendelse inden for institutionernes udbudte fagområder.
17. Der nedsættes en arbejdsgruppe, jf. nedenfor, som skal kortlægge potenti-aler og barrierer i forhold til brugen af realkompetencevurderinger på det videregående niveau og komme med anbefalinger til en yderligere brug af realkompetencevurderinger på videregående niveau. Derudover skal arbejdsgruppen vurdere, om der er behov for ændringer i loven om videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne, og mulighederne for at lave institutionsuafhængige RKV-enheder. Arbejdsgruppen forankres i regi af Uddannelses- og Forskningsministeriet og skal bestå af uddannelsesinstitutionerne (erhvervsakademier og professionshøjskoler), arbejdsmarkedets parter og med inddragelse af Undervisningsministeriet.

Udviklingsprogram om videregående VEU

Det kan konstateres, at den hastige omstilling af både den private og den offentlige del af arbejdsmarkedet – bl.a. som følge af digitalisering og andre teknologiske påvirkninger – afføder stadig nye kompetencebehov. Det stiller krav til VEU-systemet om responsivitet og relevant udbud – også på videregående niveau.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

18. Der nedsættes en arbejdsgruppe, der får til opgave at rådgive og følge op i forhold til pkt. 14-15 ”Hurtigere kursusudvikling på videregående VEU” og pkt. 16-17 ”Øget brug af realkompetencevurderinger” samt skal rådgive om en udviklingsindsats for øget brug af fagspecifikke kurser. Dette skal ses i lyset af, at der er behov for at udvikle den videregående VEU-indsats gennem øget brug af fagspecifikke kurser og realkompetencevurdering. Derudover skal arbejdsgruppen rådgive om den teknologiske og digitale udviklings påvirkning af uddannelserne og kompetencebehov gennem efter- og videreuddannelse og skabe rum for dialog mellem udbydere og arbejdsmarked om udvikling af uddannelsesstilbud på videregående niveau. Der afsættes 5 mio. kr. årligt til analysearbejde og de tiltag, som arbejdsgruppen måtte foreslå.
19. Arbejdsgruppen sammensættes med følgende deltagere: 6 repræsentanter fra lønmodtagersiden, 6 repræsentanter fra arbejdsgiversiden, samt Danske Erhvervsakademier, Danske Professionshøjskoler og Danske Universiteter. Der udarbejdes et kommissorium i samarbejde med parterne og regeringen.

Systematisk og tværgående vidensopsamling

Et styrket og mere fleksibelt voksen-, efter- og videreuddannelsessystem skal hurtigt kunne opfange arbejdsmarkedets kompetencebehov og målrette tilbuddene herefter. Der skal derfor etableres et mere databaseret og fælles tilgængeligt vidensgrundlag, som samler viden om VEU.

I dag er opbygning af viden om VEU spredt på flere forskellige instanser, som typisk beskæftiger sig med specifikke brancheområder. Data indsamles derfor ikke på en tilstrækkelig systematisk måde samtidig med, at der ikke er systematisk opfølgning på, hvilke typer af kurser i VEU-systemet der har positive effekter på løn, beskæftigelse og mobilitet. Disse muligheder bør bringes i anvendelse til gavn for det samlede voksen-, efter- og videreuddannelsessystem på tværs af brancher.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

20. Der etableres et VEU-datavarehus, hvor relevante data fra voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet samles og stilles til rådighed som åbne offentlige data for omverdenen.
21. Der afsættes en pulje på 3,1 mio. kr. årligt til gennemførelse af tværgående udviklingsprojekter og analyser, herunder analyser af kvalitet, effekt mv, samt evaluering af denne aftale. Analyserne skal supplere efteruddannelsesudvalgenes analyser af mere konkrete brancheorienterede forhold. Regionerne og andre aktører kan ligeledes anvende data fra datavarehuset og de tværgående analyser som en del af grundlaget for varetagelse af deres opgaver.

Et moderniseret AMU-system

AMU-systemet er en del af den danske flexicurity-model, og alle brancher bør have adgang til relevante AMU-kurser. Antallet af kurser er ikke en barriere for AMU i sig selv, men det er fornuftigt at se på muligheden for øget gennemsigthed.

Der skal ikke opretholdes AMU-kurser, der ikke over tid bliver brugt, og det kan på den baggrund overvejes at nedlægge kurser med nul eller næsten ingen aktivitet over en årrække.

Et moderniseret AMU-program med færre og bredere kurser kræver en indfasningsperiode. Dels har der hidtil hverken været incitament til endsige noget udtalt ønske om at reducere antallet af AMU-kurser. Dels har den hastige men uforudsigelige teknologiske udvikling betydet, at nye kurser er blevet udviklet tidligt, og endnu inden markedet for dem var fuldt udbygget. Ydermere kan udbuddet af kurser være påvirket af for lave takster, jf. taksteftersynet på AMU, 2016.

En indfasning over en periode vil sikre den fagligt set mest hensigtsmæssige modernisering af AMU-programmet. Den vil give efteruddannelsesudvalgene en klar tilskyndelse til at indrette sig på de nye skærpede rammer og dermed nedlægge, forkorte eller sammenlægge mindre kurser til færre og bredere kurser.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

22. Kurser med 0-aktivitet over de seneste tre år nedlægges. Der er ca. 220 kurser, som er oprettet før 2014, men som slet ikke er blevet anvendt i perioden 2014-2016. Disse kurser udgår af kursuskataloget 1. januar 2018 som følge af denne trepartsaftale, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Denne procedure med nedlæggelse af kurser med nul-aktivitet gennem de seneste tre år gentages årligt. Certifikatkurser, myndighedskurser og kurser i kontraktuddannelser friholdes fra dette. De udgåede kurser vil blive overført til det AMU-arkiv, der er beskrevet herunder.
23. AMU-kurser med særlig samfundsmæssig betydning omfattes af objektive fritagelseskriterier, og skal kunne fortsætte uanset aktivitet. Kriterierne for fritagelse omfatter:
 - Certifikatkurser.
 - Øvrige myndighedskurser. De kan pt. ikke identificeres i kursuskataloget. Efteruddannelsesudvalgene skal derfor identificere dem ud fra klare kriterier.
 - Kurser der indgår i kontraktuddannelser.
 - Kurser der giver merit i EUD.Kurser, der giver merit til EUD, vil dog udgå og blive overført til det AMU-arkiv, der er beskrevet herunder, såfremt de slet ingen aktivitet har haft tre år i træk.
24. Der gennemføres en kursusrevision i efteruddannelsesudvalgene. Efteruddannelsesudvalgene får over en periode på ca. 1 år til opgave at gennemgå AMU-kurser med henblik på at overveje at nedlægge, fastholde, afkorte eller sammenlægge kurser. Efteruddannelsesudvalgene skal således overveje, om der er behov for at nedlægge eller sammenlægge mindre kurser til færre og bredere kurser opdelt i delmål.
25. Nedlagte kurser vil indebære mindreudgifter til takster fremover. Samtidig skal efteruddannelsesudvalgene vurdere, om der er kurser, hvor forkortelse af kursets varighed er relevant.
26. Effektiviseringsgevinster som følge af sammenlagte eller forkortede kurser vil blive anvendt til efterfølgende målrettede takstforhøjelser, der ligger ud over de i øvrigt aftalte takstforhøjelser, jf. pkt. 33 om takstforhøjelser nedenfor.

27. Efteruddannelsesudvalgene skal ved sammenlægning af kurser have særligt fokus på kurser med en aktivitet under en ”fokus-grænse” på 2/3 årselever og 50 kursister i gennemsnit over de seneste tre år.
28. Det er fortsat muligt at opretholde AMU-kurser med en aktivitet under fokus-grænsen. Hvis efteruddannelsesudvalgene vælger at fastholde kurser under fokus-grænsen, skal der anføres en særskilt begrundelse herfor. Begrundelsen kan f.eks. være, at der er tale om:
- *Små brancher*: Der er behov for at imødegå udfordringen med helt små brancher, som ikke vil kunne opretholde ovenstående AMU-aktivitet på deres kurser. Det skal i den forbindelse konkret overvejes, om disse AMU-kurser evt. kan udbydes som åbent værkstedskurser, evt. hvert andet år.
 - *Nyudviklede kurser*: Kurser, der endnu ikke har fået tilstrækkeligt fodfæste.
 - *Kurser knyttet til ny teknologi m.v.* Kurser udviklet som følge af nye teknologiske, reguleringsmæssige eller markedsmæssige forhold.
29. Der skal aftales klare rammer for, hvorledes kurser kan sammenlægges. Mindre kurser kan således eventuelt lægges sammen i bredere kurser med separate delmål. Udbyderne skal have pligt til at udbyde delmål – og ikke kun hele, længere kurser – hvis de er efterspurgt.
30. Kurser, der udgår, kan opretholdes på ”arkiv”. Skolerne har ingen udbuds- eller annonceringsforpligtelse over for kurser, der er på arkiv. Hvis forholdene i en branche ændrer sig, så det igen bliver bæredygtigt for en skole at udbyde arkiv-kurset, skal det være umiddelbart muligt. Udbuddet af disse kurser vil fortsat være forbundet med takst-finansiering og VEU-godtgørelse. Efter tre år på arkiv uden anvendelse slettes kurset fra arkivet.
31. Nye AMU-kurser kan som udgangspunkt etableres på samme vilkår som i dag. Efteruddannelsesudvalgene må dog tage højde for den forventede efterspørgsel og aktivitet, når de prioriterer deres udviklingsaktivitet. For at forhindre, at mængden af AMU-kurser igen vokser unødigt, indføres et ekstra element i vurderingen af ansøgninger om godkendelse af nye AMU-kurser. Når nye kurser søges godkendt, skal efteruddannelsesudvalgene således i ansøgningen henvise til evt. ligheder med arkiverede og nedlagte kurser inden for samme FKB de seneste tre år.
32. Umiddelbart efter indgåelse af denne trepartsaftale, anmodes efteruddannelsesudvalgene om at iværksætte gennemgangen af kurser. Efteruddannelsesudvalgene skal afrapportere inden udgangen af 2018. Regeringen, LO og DA vil primo 2019 drøfte resultatet af efteruddannelsesudvalgenes arbejde.

Kvalitetsløft gennem højere takster og kvalitetspulje til AMU

For at understøtte tiltagene i trepartsaftalen bedst muligt skal økonomien i VEU-systemet styrkes. En stærkere VEU-økonomi øger forsyningssikkerheden i forhold til AMU-udbuddet, og giver bedre mulighed for at udbyde AMU af høj kvalitet, hvilket kan være med til at gøre det mere attraktivt at deltage i AMU.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

33. AMU styrkes gennem midlertidige takstforhøjelser i aftaleperioden på 70 mio. kr. årligt. Det skyldes hensynet til forsyningssikkerheden på AMU-området, som bl.a. afhænger af, at driftsøkonomien kan løbe rundt for at sikre et tilstrækkeligt udbud af kurser i forhold til arbejdsmarkedets behov.
34. Der afsættes derfor en 4-årig kvalitetspulje på i alt 140 mio. kr. til AMU på 20 mio. kr. i 2018 og 40 mio. kr. årligt i 2019-2021. Puljen fordeles på baggrund af aktivitet..
35. Der gennemføres et taksteftersyn på AMU. Der udarbejdes et kommissorium i samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Særligt tilrettelagte AMU-forløb på SOSU-området

Det nuværende AMU-system bidrager til, at der i dag er gode muligheder for ufaglærte, der ønsker at bevæge sig mod en faglært uddannelse gennem brug af AMU-kurser. Der skal også fremadrettet være gode muligheder for, at ufaglærte kan løfte sig til faglært niveau. Det skal understøttes af et system, der i endnu højere grad sikrer fleksibilitet og understøttelse af bl.a. den kommunale velfærdsopgave. Der tegner sig på det offentlige arbejdsmarked et billede af, at der er mangel på kvalificeret arbejdskraft på SOSU-området, hvor der særligt er efterspørgsel efter flere SOSU-assistenten. Der er således behov for at sætte initiativer i gang, der skaber bedre muligheder for kompetenceløft på SOSU-området.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

36. Der igangsættes i regi af efteruddannelsesudvalget et arbejde med at udvikle særligt målrettede AMU-forløb, som dels kan give et fagligt løft til ufaglærte på området med henblik på at blive SOSU-hjælpere, og som dels kan give erfarne SOSU-hjælpere med fast tilknytning til området et fagligt løft med henblik på at blive SOSU-assistenten.

Styrket fleksibilitet i AMU

I dag er der mulighed for at tilpasse kurserne, så de kan afholdes i overensstemmelse med virksomhedernes og medarbejdernes behov, herunder lokale ønsker i forhold til kursusindhold samt tid og sted for afholdelse. Virksomhederne efterspørger dog en større grad af mulighed for tilpasning af kurserne, så virksomhedernes behov for fleksibel kompetenceudvikling kan blive dækket af AMU-systemet.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

37. Der skabes bedre rammer for at tilpasse indholdet i konkrete uddannelsesforløb og tværgående branchepakker fleksibelt i forhold til virksomheders og deltageres behov.

Der ændres i beskrivelsessystemet og i regelsættet for AMU, så kurserne i AMU fremadrettet kan nedbrydes i delmål, som kan gennemføres og afprøves selvstændigt og/eller i kombination med delmål fra øvrige kurser, herunder kurser på andre niveauer (almen og videregående VEU). I de tilfælde hvor dele af AMU kombineres med IDV skal AMU-målene som minimum have en varighed, som gør det muligt at afprøve læringsudbyttet.

Igennem inddragelse af Erhvervsministeriets Statsstøttesekretariat undersøges, hvorvidt rammerne for offentlig støtte til produktspecifikke kurser kan lempes.

38. Med henblik på at følge udviklingen i skolernes virksomhedstilpassede VEU-aktivitet skal det i skolernes regnskaber fremadrettet udspecificeres, hvor meget efteruddannelsesaktivitet, der afvikles og konteres som IDV. Udviklingen heri vurderes af regeringen og arbejdsmarkedets parter ved aftaleperiodens udløb.

39. Den nuværende forsøgsordning med kollektiv afkortning af kurser i AMU-systemet gøres permanent. Skolerne kan således fremadrettet afkorte kurser for hele hold under forudsætning af, at kurset afsluttes med en prøve. I forbindelse med permanentgørelsen af ordningen inddrages erfaringer fra forsøgsordningen.

40. Der indføres forsøgsvis i aftaleperioden en undtagelse i forhold til karenskravet om 14 dages beskæftigelse, inden der kan opnås VEU-godtgørelse, for kurser, som benyttes af brancher, der rammes af hjemsendelser pga. vejrlig.

41. Der gennemføres et forsøg med friere brug af gæstelærere i AMU, uden at der stilles krav om, at en underviser fra skolen skal være til stede under hele kurset.

En national strategisk indsats for digitalisering af VEU

Digitalisering kan imødekomme virksomheders og deltageres forskellige behov for læring uafhængigt af tid og rum og dermed skabe et mere fleksibelt supplement til andre former for efteruddannelse.

Der er store potentialer i at styrke brugen af digitale undervisningsmetoder og

skabe en langt større fleksibilitet i afviklingen af kurser og uddannelse, som kan appellere til brugerne af VEU og øge tilgængeligheden af tilbuddene for voksen-, efter- og videreuddannelse.

De erfaringer med brugen af digital fjernundervisning mv., der allerede er gjort inden for visse dele af VEU-systemet, vil være en del af fundamentet for den nationale strategiske indsats.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

42. Etablere en national strategisk indsats for digitalisering af hele VEU-området. Der afsættes en udviklingspulje, som løber over fire år og sætter fokus på e-læring og digital fjernundervisning. Formålet med udviklingspuljen er at trække på eksisterende erfaringer og få etableret demonstrationsprojekter, hvor der udvikles modeller og incitamentsstrukturer for idriftsættelse, anvendelse, vedligehold og effektmåling af et digitalt VEU-udbud. Fokus skal både være på digitale undervisningsformer og digitale kompetencer, og det er relevant at lægge vægt på genkendelighed i brugergrænsefladen på tværs af de projekter, som der gives støtte til.

Udviklingspuljen skal finansiere følgende projektforslag

- a) Udvikling af pædagogiske koncepter for anvendelse af digital læring på voksenområdet. Projektet skal gennem brug af refleksionsværktøj bidrage til, at den enkelte voksen- og efteruddannelsesinstitution får indblik i paratheden i forhold til digital læring, herunder undervisernes kompetencer.
 - b) Øget samarbejde mellem institutionerne om digitale platforme. Projektet skal opsamle og sikre systematisk udveksling af viden og erfaringer om digitale læringsplatforme institutionerne imellem.
 - c) Forsøg med nye forretningsmodeller for e-læring. Projektet skal via en analyse afdække muligheder og barrierer for skolerne i forhold til at udvikle flere e-læringsforløb.
43. Der skal igangsættes en analyse af de gjorte erfaringer med digitale lærings-teknologier på VEU-området, herunder e-læring og digital fjernundervisning, med henblik på opskalering af udvalgte digitale læringsforløb.
 44. Det skal gøres mere attraktivt at gennemføre digitale læringsforløb. Dette skal ske ved, at der etableres en fireårig forsøgsordning, hvor der kan opnås VEU-godtgørelse, også når undervisningen afholdes som ikke-tilstedeværelsesundervisning.

Styrket brug af test/prøver i AMU

Virksomhederne efterspørger fleksible og effektive uddannelses tilbud med højt læringsudbytte. Anvendelse af test/prøver kan bidrage til, at læringsudbyttet for kursisterne styrkes, samtidig med at test/prøver kan være med til at øge tilliden til

den bedømmelse, der foregår på kurset og til de beviser, der udstedes.

Det langsigtede mål er, at flere på arbejdsmarkedet kan dokumentere deres kompetencer og dermed øge muligheden for mobilitet og tilpasning på arbejdsmarkedet.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

45. Indføre et generelt krav om, at offentligt udbudte AMU-kurser skal afsluttes med en prøve med henblik på at styrke overførbareheden, kvaliteten og validiteten i voksen- og efteruddannelses tilbuddene. I udviklingen af prøver tages der hensyn til efterspørgslen og dermed aktiviteten på de enkelte kurser. Der udvikles prøver til AMU-kurser med aktivitet svarende til mindst 0,5 årselev det seneste år.

46. Prøverne skal knyttes op på den enkelte uddannelses tilrettelæggelsesform og indhold. Prøverne skal være centralt stillede af efteruddannelsesudvalgene, som får til opgave at stå for udvikling af test og afprøvningsværktøjer i samarbejde med relevante myndigheder og skoler. Prøveafholdelsen skal ske i naturlig forlængelse af kurset i et enkelt format og uden brug af censor.

Parterne får derudover til opgave at være garant for, at afprøvnningen anerkendes på arbejdsmarkedet inden for de jobområder og jobfunktioner, som kurset retter sig imod.

Den enkelte uddannelsesinstitution skal sikre, at der tilbydes prøver. Dertil skal uddannelsesinstitutionerne kunne opgøre, hvor mange elever der består prøverne, så der løbende kan udarbejdes en kvalitetsvurdering af skolerne. Denne kan fx indgå i en dialog om, hvorvidt skolerne skal bevare deres udbudsret ved udbudsrunderne. Det skal være muligt at tage en prøve igen eller tage kurset forfra, hvis man ikke består den afsluttende prøve i første forsøg.

47. Efteruddannelsesudvalgene får mulighed for at indstille til Undervisningsministeriet, at kurser fritages for afprøvning, hvis meget tungtvæjende grunde foreligger.

48. Der udvikles en bevisdatabase. Der afsættes ca. 5 mio. kr. årligt i aftaleperioden.

Friere adgang til at udbyde AMU

Der skal være lettere adgang til at blive udbyder af offentligt støttet og reguleret AMU. Valget af udbydere skal afhænge af matchet mellem virksomhedens efterspørgsel og udbydernes kvalitet, effektivitet og tilpasningsevne. For så vidt angår almen VEU og videregående VEU ændres der ikke på den nuværende udbudsstyring og -struktur.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

49. Udbudsrunder til AMU fremover som minimum finder sted hvert 4. år, hvor godkendelserne til alle AMU-kurser er i spil. Det gælder både for offentlige og private udbydere, hvor det skal være muligt at blive AMU-udbyder, hvis man opfylder veldefinerede kriterier bl.a. i forhold til udbyderens økonomi, lærerkvalifikationer, udstyr og afprøvning. Godkendelse til udbud sker efter høring af parterne, som udtaler sig om det faglige miljø og geografisk dækning samt giver indstilling om udbud.
50. De samlede udbudsrunder, hvor alle godkendelser er i spil, suppleres med mulighed for løbende at indgive ansøgning fra nye udbydere – både offentlige og private - med henblik på at øge fleksibiliteten. Nye udbydere kan godkendes mellem de 4-årige udbudsrunder, hvor tungtvejende grunde foreligger, fx hvis en eksisterende udbyder ikke i tilstrækkelig grad har levet op til sin udbudsforpligtelse eller hvis der har været ny udvikling i teknologi, ændret regulering eller markant ændrede markedsforhold. Sådanne ansøgninger vurderes samlet hvert år efter indstilling fra arbejdsmarkedets parter.
51. De nuværende geografiske dækningsområder afskaffes, så alle udbudsgodkendelser i stedet bliver landsdækkende.

Én indgang til voksevejledning

Virksomheder og medarbejdere skal møde et mere sammenhængende og koordineret voksen- og efteruddannelsesstilbud, som bygger på gensidigt samarbejde og systematisk dialog om faglig specialisering, innovation og koordineret kompetenceefterspørgsel tættere på virksomhederne og på tværs af landet.

Uddannelsesvejledning og mere viden om uddannelsesmuligheder kan styrke voksnes lyst til og motivation for uddannelse. Mange aktører løfter i dag en del af vejledningsopgaven rettet mod voksne, uden at det er fast defineret, hvem der har ansvar for hvad. Der er således ikke ét samlet og institutionsuafhængigt vejledningstilbud til voksne på nationalt niveau, og det er ikke tilstrækkeligt tydeligt for borgere og virksomheder, hvor man skal henvende sig, når man har behov for afklarende og institutionsuafhængig vejledning.

Det er også en udfordring at sikre, at vejledningen om uddannelse kan nå de grupper, der har størst behov, og som oftest vil være mindst motiveret for uddannelse. En sådan indsats, der især handler om at skabe øget motivation, vil kræve anderledes og proaktive initiativer, der kan gennemføres af aktører, der er tæt på borgernes dagligdag og arbejdsituation.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

52. Der etableres et samlet, nationalt dækkende og institutionsuafhængigt vejledningstilbud, hvor voksne og virksomheder, der søger vejledning eller konkret viden om de mange VEU-tilbud, vil få individuel vejledning via telefon, chat og mailvejledning. Vejledningen vil dermed som noget nyt være én indgang, så voksne uddannelses- og vejledningssøgende samt virksomheder kan gå ét sted hen for at få overblik, information og afklaring over relevante VEU-tilbud.

I regi af e-vejledningen under Undervisningsministeriet ansættes derfor vejledere, der dedikeres til indsatsen i forhold til voksne og virksomheder, der henvender sig for at få vejledning og information om voksen-, efter- og videreuddannelse.

Der udvikles et konkret digitalt værktøj, der hjælper borgeren med at af-dække uddannelsesmuligheder og behov samt udvikling af en digital uddannelsesplan, hvor borgeren kan samle sine planer over uddannelsesønsker.

Koordination og aktørsamarbejde

I forbindelse med beskæftigelsesindsatsen er der behov for, at der i højere grad sker en koordinering af virksomhedernes efterspørgsel på kompetencer og jobcentrenes og a-kassernes uddannelsesindsatser for de ledige. Dette gælder særligt i forbindelse med rekrutterings- og flaskehalsudfordringer.

Der er således behov for at styrke samarbejdet og koordinationen mellem aktørerne inden for voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet samt erhvervsfremme-, innovations- og beskæftigelsesområdet, således at det aktuelle behov for VEU imødekommes, herunder også med henblik på at dække mere specialiserede SMV'ers uddannelsesbehov. Det drejer sig bl.a. om på at styrke samarbejdet mellem jobcentre, virksomheder, regionale vækstfora og VEU-udbydere (almene, erhvervsrettede og videregående) i forbindelse med rekrutterings- og flaskehalsudfordringer

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

53. . Der afsættes 25 mio. kr. årligt i aftaleperioden. Regeringen og arbejdsmarkedets parter udarbejder den konkrete RAR-model for koordination og aktørsamarbejde i fællesskab.
54. De lokale uddannelsesudvalg for arbejdsmarkedsuddannelser sammenlægges med de lokale uddannelsesudvalg for erhvervsuddannelserne. På områder eller institutioner, hvor en del af AMU-aktiviteten ligger på områder, hvor der ikke er et lokalt uddannelsesudvalg for erhvervsuddannelse, kan

de lokale uddannelsesudvalg for arbejdsmarkedsuddannelser dog bibeholdes.

55. VEU-centerkonstruktionen udfases i 2018. VEU-centrenes primære opgaver i dag løses fremadrettet via den nationale og institutionsuafhængige voksenvejledning, mens den opsøgende indsats løses af de enkelte uddannelsesinstitutioner samt indsatsen aftalt i afsnittet ”Styrkelse af basale færdigheder”.
56. Der indføres et årligt VEU-møde mellem VEU-rådet og Rådet for Erhvervsakademi- og Professionsbacheloruddannelser (REP) med henblik på at styrke den sammenhængende rådgivning af regeringen på voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet.
57. Der opfordres til etablering af frivillige partnerskaber mellem eksisterende udbydere af voksen-, efter- og videreuddannelse og relevante regionale aktører, som fx de regionale vækstfora, RAR, erhvervsklynger og innovationsnetværk. Disse partnerskaber skal bl.a. styrke samarbejde og koordinering mellem aktørerne inden for voksen-, efter- og videreuddannelsessystemet samt erhvervsfremme-, innovations- og beskæftigelsesområdet og stimulere efterspørgslen på relevant og målrettet voksen-, efter- og videreuddannelse.

En mere balanceret arbejdsgiverfinansiering af erhvervsrettet uddannelse

Forhøjelse af VEU-godtgørelsen

I dag udløser beskæftigede ufaglærte og faglærte, der deltager i AMU, en VEU-godtgørelse på 80 pct. af den maksimale dagpengesats. Dette gælder også for beskæftigede med en forældet videregående uddannelse.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at:

58. Styrke godtgørelsesvilkårene i forbindelse med deltagelse i AMU, så der udbetales VEU-godtgørelse svarende til 100 pct. af den maksimale dagpengesats, når ufaglærte, faglærte samt personer med en forældet videregående uddannelse deltager i AMU-kurser i stedet for den nuværende sats på 80 pct. af den maksimale dagpengesats. De øgede udgifter til godtgørelse finansieres af VEU-bidragene.

Etableringen af en omstillingsfond

Udviklingen på arbejdsmarkedet har gjort, at kvalifikationskravene ændres løbende i takt med bl.a. den teknologiske udvikling. Det er på den baggrund afgørende, at medarbejdere efteruddanner sig gennem hele arbejdslivet. Ud over den brede og almindelige voksen- og efteruddannelse er der behov for at give bedre muligheder for beskæftigede, som ønsker jobrettet efter- og videreuddannelse, der potentielt har et længere perspektiv end deres nuværende job. Deltagerbetaling kan i nogle situationer mindske motivationen for, at den enkelte vælger at tilmelde sig efter- og videreuddannelse. Det taler for, at der etableres nye muligheder for at få finansieret deltagerbetaling ved efter- og videreuddannelse.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

59. Etablere en omstillingsfond på 95 mio. kr. årligt, der understøtter mobilitet på arbejdsmarkedet ved at flere beskæftigede tager jobrettet efter- og videreuddannelse i deres fritid eller arbejdstid, ved at udgifter til f.eks. deltagerbetalingen finansieres. Som supplement til omstillingsfonden afsættes der yderligere 8 mio. kr. årligt til supplerende aktivitet. Dermed afsættes i alt ca. 412 mio. kr. i aftaleperioden. Omstillingsfonden finansieres af råderummet ifm. håndtering af VEU-opsparingen og har to formål:

60. Videreførelse af Sporskifteordningen:

- Sporskifte, hvor medarbejdere i nedslidningstruede brancher kan omskoles via deltagelse i vejledning, efteruddannelse, og praktik inden for en samlet periode på maksimalt 40 dage inden for en periode på seks måneder. Der kan maksimalt gives 30 sporskiftepakker per virksomhed afhængig af virksomhedens størrelse. Der ydes støtte til deltagerbetaling og lønudgifter, der ikke allerede er finansieret fra anden side.

Virksomheder kan søge om flere forløb pr. ansøgning. Der kan udbetales lønkomensation på maksimalt 260 kr./time. Virksomheden kan få omkostninger til administration og koordinering dækket svarende til maksimalt fem timer à 260 kr. pr. sporskiftepakke ydes maksimalt støtte på 120.000 kr. Rammen for sporskifteindsatsen er 25 mio. kr. årligt ud af den samlede ramme til omstillingsfonden på 100 mio. kr. årligt.

61. Mulighed for omstilling for ufaglærte og faglærte, der er i beskæftigelse, hvor omstillingsfonden dækker deltagerbetaling, hvilket kan motivere til, at flere tager efter- og videreuddannelse på eget initiativ, da det bliver gratis for den enkelte:
 - Der afsættes årligt 65 mio. kr. til deltagerbetaling i forbindelse med efter- og videreuddannelse, hvor medarbejdere i deres fritid eller arbejdstid efter aftale med arbejdsgiver kan deltage i offentligt godkendte akademi- og diplomuddannelser og dermed opnå et egentligt kvalifikationsløft i form af ECTS-point. Der kan gives støtte til deltagerbetaling til uddannelsesmoduler på maksimalt 10.000 kr. pr. person årligt.
62. Den nuværende referencegruppe, som blev nedsat i forbindelse med udmøntningen af VEU-milliarden på det videregående området skal følge opstarten af fondens aktiviteter på akademi- og diplomniveau i 2019.
63. Der afsættes 5 mio. kr. årligt til administration af omstillingsfonden inden for den årlige pulje på 95 mio. kr..
64. Evt. uforbrugte midler ved aftalens udløb i 2021 indgår i drøftelserne om den udisponerede del fra håndteringen af VEU-opsparingen.
65. De respektive ministerier orienterer løbende om anvendelsen af fondens midler til REU-rådet, VEU-rådet og REP-rådet.

Nedsættelse af VEU-bidraget

Der har over en årrække været en stor ubalance mellem virksomhedernes indbetalinger til VEU-godtgørelse, og de faktiske udbetalinger af VEU-godtgørelse. Det betyder, at der er forudsat akkumuleret en arbejdsgiverfinansieret opsparing af VEU-godtgørelse på i alt 3,2 mia. kr. ultimo 2017.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at:

66. De private arbejdsgivere og offentlige virksomheder, der agerer på markedsvilkår, får 680 mio. kr. tilbagebetalt i 2017.
67. De offentlige arbejdsgiveres andel af opsparingen medgår på lige fod og med samme andel som de private arbejdsgiveres andel af opsparingen til et styrket VEU-system, der kan bidrage til blandt andet initiativerne på SOSU-området, styrkede takster, Omstillingsfond og opsøgende arbejde,

der kan understøtte kvalitetsløft og kompetenceudvikling i den offentlige sektor. Den resterende del svarende til den del, som de private arbejdsgivere får udbetalt i en midlertidig bidragsnedsættelse, drøftes i forbindelse med aftaler om henholdsvis kommunernes og regionernes økonomi for 2019.

68. Den finanslovtekniske andel af opsparingen bortfalder.

Styrket SVU til forberedende voksenundervisning (FVU) og ordblindeundervisning (OBU)

Statens voksendannelsesstøtte (SVU) til den forberedende voksenundervisning (FVU) og ordblindeundervisning (OBU) udgør i dag 80 pct. af den maksimale dagpengesats.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at:

69. SVU til deltagelse i FVU og OBU hæves fra 80 pct. til 100 pct. af den maksimale dagpengesats.

Aktivitetsafhængigt arbejdsgiverbidrag til VEU-godtgørelse

Arbejdsgivernes indbetalinger til VEU-godtgørelse har gennem en årrække været større end udbetalingerne til VEU-godtgørelse. Det forventes, at der med det nuværende bidrag fortsat vil være et mindreforbrug på VEU-godtgørelsen.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

70. VEU-bidraget tilpasses fremadrettet fra år til år med udgangspunkt i en prognose for det kommende års AMU-aktivitet og trækker på VEU-godtgørelsen.. Denne fleksible model skal sikre, at udgifter og indtægter fremadrettet balancerer over tid, og at der ikke igen oparbejdes store opsparinger af VEU-bidragsindbetalinger. Indførelsen af et fleksibelt VEU-bidrag indebærer, at bidragene vil blive nedsat med i størrelsesordenen 190 kr. pr. medarbejder i 2018 ift. den forventede sats for 2018, svarende til en bidragsnedsættelse for arbejdsgiverne på i alt ca. 0,4 mia. kr. Det aktivitetsafhængige bidrag vil omfatte såvel offentlige og private arbejdsgivere.

71. Indførelsen af en model for et aktivitetsafhængigt VEU-bidrag betyder, at arbejdsgivernes årlige VEU-bidrag fremadrettet vil blive reguleret efter aktiviteten. Stiger aktiviteten, følger VEU-bidraget med op, og tilsvarende hvis aktiviteten falder, reduceres bidraget. Et fleksibelt VEU-bidrag indebærer dermed, at arbejdsgiverne afholder udgiften til VEU-godtgørelsen. Der vil fortsat være tale om en kollektiv model, hvor VEU-bidraget er baseret på den samlede aktivitet og ikke på den enkelte arbejdsgivers brug af voksen- og efteruddannelse. Modellen vil dermed ikke ændre på virksomhedernes incitament til at efterspørge efteruddannelse, og VEU-bidraget

vil som i dag fortsat alene kunne anvendes til VEU-godtgørelse til virksomhederne, herunder til kost og logi og befordring.

72. Modellen indebærer, at VEU-bidraget fastsættes efter den budgetterede aktivitet for året. I det efterfølgende år gøres aktiviteten op, og hvis den samlede aktivitet er højere end budgetteret, vil arbejdsgiverne kollektivt blive opkrævet et højere VEU-bidrag pr. medarbejder det efterfølgende år igen, svarende til udgifterne til meraktiviteten. Omvendt hvis aktiviteten bliver mindre end budgetteret, vil VEU-bidraget blive reduceret fremadrettet.

Aktivitetsstyret AMU-bevilling

Bevillingen til erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse (AMU mv.) er ramme-styret. Den afsatte bevilling på finansloven ('EVE-rammen') udtrykker således ikke den aktuelle prognose for uddannelsesaktiviteten, men udgør et loft over aktiviteten. Det aktuelle rum til højere aktivitet forventes anvendt til at finansiere en væsentlig del af trepartsaftalen. Aktiviteten på AMU kan derfor kun stige meget lidt ud over det forventede inden for den eksisterende ramme.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

73. Bevillingen til AMU mv. gøres aktivitetsstyret ligesom det øvrige uddannelsesområde. Dermed vil bevillingen stige ved meraktivitet og falde ved mindreaktivitet.
74. Institutionerne skal melde ind til Undervisningsministeriet, når de har anvendt 90 pct. af en beregnet prognose for årets aktivitet, så det er muligt at følge udviklingen på et område, hvor aktivitetsniveauet kan skifte hurtigt. Uddannelsesinstitutionerne kan afholde mere aktivitet, end den beregnede prognose viser. Indmeldingen til Undervisningsministeriet er alene en monitoreringsforanstaltning, som ikke påvirker institutionens AMU-aktivitet.
75. Såfremt aktiviteten på AMU stiger til et niveau på 7.700 årselever, vil det indebære dels forhøjede udgifter for staten til taxametertilskud, dels forhøjede udgifter for arbejdsgiverne til VEU-godtgørelse i forhold til det niveau, som det nuværende VEU-bidrag kan finansiere. Ved dette aktivitetsniveau forpligter aftaleparterne sig til at mødes og drøfte, hvorvidt aktivitetsudviklingen skal reguleres.

Finansiering af forhøjet lønrefusion (trepart II)

Med trepartsaftale II fra august 2016 blev lønrefusionen i elevernes skoleperiode forhøjet med 7,4 pct. for alle uddannelser. Formålet hermed var at gøre det mere attraktivt for virksomheder at indgå uddannelsesaftaler med elever, da en højere lønrefusion gør det billigere for virksomhederne at have elever, når de er på skole. Det blev med trepartsaftale II aftalt, at der skal tages stilling til finansieringen af

den forhøjede lønrefusion fra 2018 og frem i forbindelse med drøftelserne af håndteringen af VEU-opsparingen i 2017.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

76. Finansieringen af den forhøjede lønrefusion for arbejdsgiverne i elevernes skoleperiode for 2018 og frem sker inden for den eksisterende økonomi i EUD-delen i AUB. Der ændres ikke i størrelsen på uddannelsesbidraget.

Forbedret praktikpladsbonus til virksomheder

Det fremgår af trepartsaftalen II fra august 2016, at virksomheder, der ligger over deres måluddannelsesratio, og som sammenlignet med de seneste tre år gør en yderligere indsats for at uddanne elever, skal have en bonus på op til 15.000 kr. pr. helårselev. Der er årligt afsat en ramme på op til 20 mio. kr. til finansiering heraf. På grund af den økonomiske ramme er der ikke sikkerhed for, at virksomhederne vil få en bonus på 15.000 kr. pr. helårselev. Det endelige beløb bliver først beregnet efter, at virksomhederne har ansat de ekstra elever. Denne usikkerhed svækker incitamentet i ordningen. Det er derfor væsentligt at styrke tilskyndelsen til at ansætte elever og skabe sikkerhed for, at virksomhederne får sikkerhed for en fast betaling.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er derfor enige om, at:

77. Virksomheder, der opfylder deres måluddannelsesratio, og som sammenlignet med de seneste tre år gør en yderligere indsats for at uddanne elever får en garanti for et årligt bonusbeløb på 25.000 kr. pr. praktikårselev. Der ændres ikke på kravene for at udløse bonussen. Det indebærer, at virksomhederne i stedet for de nuværende op til 15.000 kr. kan få en bonus på 25.000 kr., og virksomhederne kan være sikre på at få de 25.000 kr. Det vil give en markant tilskyndelse til virksomhederne og dermed give flere praktikpladser.
78. Styrkelsen af bonusordningen sker inden for kredsløbet af det praktikpladsafhængige AUB-bidrag, der skal gå i nul inden for hver sektor.
79. DA og LO vil årligt drøfte brugen og betydningen af korte uddannelsesaftaler på erhvervsuddannelsesområdet.

Kvalitetspulje til erhvervsuddannelserne i 2018

80. Regeringen vil i forbindelse med forhandlingerne om FL18 søge tilslutning til at forlænge kvalitetsudviklingspuljen til erhvervsuddannelserne på 150 mio. kr. i 2018.
81. Regeringen vil årligt drøfte kvalitetsudviklingen på erhvervsuddannelserne med aftaleparterne.

Øvrige aftaleelementer

Initiativerne er alle afgrænset til aftaleperioden, med mindre andet er konkret angivet.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er endvidere enige om at drøfte og beslutte den fremadrettede udmøntning af det udsponerede provenu fra håndteringen af VEU-opsparingen på i alt 1 mia. kr., når regeringen og arbejdsmarkedets parter mødes ved udgangen af aftaleperioden 2018-2021. Erfaringerne fra aftaleperioden 2018-2021 inddrages i drøftelsen. Der vil derudover være en årlig statusdrøftelse mellem parterne.

Regeringen har afsat råderum til håndtering af VEU-opsparingen. VEU-opsparingen er dermed håndteret, herunder skønnet for mindreforbruget til VEU-godtgørelse i 2017.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter er enige om, at det er vigtigt, at udviklingen på voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet følges nøje i de kommende år. Det gælder både den samlede aktivitet og indsatsen på de aftalte delområder.

I forbindelse med trepartsaftalen afsættes midler til den løbende opfølgning på aftalen, herunder udvikling af måleindikatorer og (effekt)målinger, jf. pkt. 21.

Alle initiativer starter som udgangspunkt i 2018. Hvor det er nødvendigt, vil regeringen søge tilslutning blandt Folketingets partier til at gennemføre ovenstående initiativer. Nødvendige lovforslag søges fremsat i Folketingssamling 2017/2018.

Alle merudgifter i trepartsaftalen er finansieret i overensstemmelse med de fastlagte rammer i kommissoriet for arbejdet.

Regeringen tilkendegiver, at der ikke træffes nogen nye beslutninger, der vedrører aftalens elementer, i aftaleperioden, med mindre der er enighed mellem aftalparterne.